

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 526/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Majetkový Holding, a. s., Staromestská 3, Bratislava, IČO 35 823 364, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Babčaníkom, Oravská 8, Miloslavov, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 15 Er 723/2004 z 5. mája 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Majetkový Holding, a. s., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Majetkový Holding, a. s., Staromestská 3, Bratislava, IČO 35 823 364, (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 15 Er 723/2004 z 5. mája 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté uznesenie bolo vydané v exekučnom konaní oprávneného mesta Nové Zámky proti povinnému [REDACTED] (ďalej len „povinný“) o vymoženie sumy 7 364,67 € s príslušenstvom vedenom súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 791/2004. V predmetnej veci bola vykonávaná exekúcia predajom špecifikovanej nehnuteľnosti vo vlastníctve povinného. Vzhľadom na výzvu v dražobnej vyhláske sťažovateľ ako zabezpečený veriteľ prihlásil do predmetnej dražby svoj nárok na najvyššie podanie, čím získal postavenie účastníka konania „*ad hoc*“. Dražba nehnuteľnosti povinného sa uskutočnila 22. júna 2007, okresný súd schválil príklep uznesením z 30. novembra 2007.

3. Výťažok z dražby nehnuteľnosti povinného bol rozdelený súdnym exekútorom rozvrhom z 3. januára 2008, ktorý okresný súd uznesením zo 14. marca 2008 neschválil, rozvrhom z 20. mája 2008, ktorý okresný súd schválil. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) na základe odvolania povinného uznesenie okresného súdu zrušil. Následne okresný súd uznesením z 3. apríla 2009 rozvrh neschválil, rozvrh zo 6. decembra 2011 okresný súd uznesením z 13. marca 2012 neschválil, rozvrh z 31. októbra 2016 okresný súd uznesením z 11. januára 2017 neschválil, rozvrh z 10. mája 2018 okresný súd uznesením z 2. júla 2018 neschválil. Odvolanie súdneho exekútora krajský súd uznesením odmietol.

4. Ďalší v poradí šiesty rozvrh výťažku z dražby uskutočnil súdny exekútor 12. februára 2020. Tento rozvrh výťažku napadol námietkami povinný. Okresný súd napadnutým uznesením z 5. mája 2020 vyhovel námietkam povinného proti rozvrhu výťažku zo speňaženia nehnuteľnosti (výrok I), neschválil rozvrh výťažku realizovaný na rozvrhovom pojednávaní 12. februára 2020 (výrok II) a zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie (výrok III).

5. Sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou napáda výrok I napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd vyhovel námietkam povinného proti rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti.

6. Sťažovateľ namieta, že okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom a napadnutým uznesením porušil základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže o námietkach povinného rozhodol bez toho, aby „riadne oboznámil sťažovateľa ako účastníka konania s obsahom námietok povinného proti rozvrhu a poskytol mu možnosť kvalifikovane sa k ich obsahu vyjadriť.

... námietky povinného proti rozvrhu výťažku z dražby sa bezprostredne dotýkajú práv a právom chránených záujmov zabezpečených veriteľov, pretože vecne spochybňujú a oddaľujú uspokojenie ich pohľadávok v rozvrhu, prihlásení zabezpečení veritelia ako účastníci konania ad hoc musia mať, pred vydaním rozhodnutia súdu o týchto námietkach, v konaní objektívne možnosť sa s obsahom týchto námietok oboznámiť a kvalifikovane na ne reagovať svojím vyjadrením, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že zákon proti výroku súdneho rozhodnutia o námietkach proti rozvrhu nepripúšťa odvolanie.“.

7. K porušeniu označených práv došlo aj z dôvodu, že právne závery vyslovené v napadnutom uznesení exekučným súdom sú arbitrárne (svojvoľné). Okresný súd vytkol súdnemu exekútorovi, že do rozdeľovanej podstaty nezahrnul úrokové príslušenstvo, a tiež to, že výťažok z dražby nehnuteľnosti presunul z úročeného bežného účtu na neúročený osobitný bankový účet.

8. Predmetné právne závery považuje sťažovateľ za zmätočné. V prvom rade, ak došlo k presunu sumy zodpovedajúcej najvyššiemu podaniu na osobitný neúročený účet, čím neprirástlo žiadne úrokové príslušenstvo, ide o fakt, ktorý sa nedá spätne zmeniť. Ak sa ktorýkoľvek účastník exekučného konania domnieva, že postupom súdneho exekútora mu vznikla škoda, môže sa jej náhrady domáhať v zmysle platných právnych predpisov. Uvedená skutočnosť však „**NIE JE a nemôže byť PREKÁŽKOU SCHVÁLENIA ROZVRHU výťažku uskutočneného súdnym exekútorom na rozvrhovom pojednávaní dňa 12. 02. 2020.**

Odhladiadnuc od uvedeného, je však názor exekučného súdu, že súdny exekútor nebol oprávnený presunúť sumu najvyššieho podania na osobitný neúročený účet, celkom zjavne nesprávny a arbitrárny. Práve naopak, táto povinnosť vyplývala súdnemu exekútorovi ZO ZÁKONA v zmysle ustanovenia § 12 ods. 4 Exekučného poriadku!

Súdny exekútor si túto povinnosť splnil bezprostredne potom, ako nadobudlo právoplatnosť uznesenie exekučného súdu o schválení príklepu, ktorým okamihom sa suma najvyššieho podania, dovedy zložená vydražiteľom na bežný prevádzkový účet súdneho exekútora, stala výťažkom exekúcie!

... zákon zároveň NEukladal súdnemu exekútorovi povinnosť držať výťažok z exekúcie na ÚROČENOM účte...

S poukazom na vyššie uvedené je nepochybné, že ak súdny exekútor do rozvrhovanej podstaty zahrnul iba sumu najvyššieho podania a sumu úrokového príslušenstva, ktoré preukázateľne prirástlo za čas, po ktorý bola suma najvyššieho podania na bežnom (prevádzkovom) účte, konal v súlade so zákonom. Keďže za čas, po ktorý bola suma najvyššieho podania na osobitnom bankovom účte, preukázateľne neprirástlo žiadne úrokové príslušenstvo, potom logicky toto neexistujúce príslušenstvo nemohlo byť ani predmetom rozvrhu.“.

9. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

«„Základné právo spoločnosti Majetkový Holding, a. s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 05. 05. 2020 pod č. k. 15 Er/723/2004-416, čo do výroku I., ktorým súd vyhovel námietkam povinného, vzneseným proti rozvrhu výťažku súdneho exekútora... na rozvrhovom pojednávaní dňa 12. 02. 2020, porušené BOLO.

Uznesenie Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 05. 05. 2020 pod č. k. 15 Er/723/2004-416, čo do výroku I... sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

Okresný súd Nové Zámky je povinný zaplatiť spoločnosti Majetkový Holding, a. s. náhradu trov konania vo výške 1.351,94 Eur.“»

II.

Právomoc ústavného súdu, relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný

súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

17. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity vyjadreného v časti II tohto uznesenia, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

19. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, táto smeruje proti výroku I napadnutého uznesenia z 5. mája 2020, ktorým okresný súd vyhovel námietkam povinného. V poučení napadnutého uznesenia o možnosti podať odvolanie okresný súd uviedol, že proti výroku I odvolanie nie je prípustné, proti výrokom II a III je odvolanie prípustné.

20. Z obsahového hľadiska sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje dve námietky. Sťažovateľ na jednej strane namieta odňatie možnosti konať pred súdom, keďže okresný súd mu ako účastníkovi exekučného konania nedoručil námietky povinného a nedal mu tak možnosť sa s nimi oboznámiť a vyjadriť sa k nim. Sťažovateľ teda namieta procesný postup okresného súdu pred vydaním napadnutého uznesenia. Tento procesný postup má z istého pohľadu vyjadrenie vo všetkých troch výrokoch napadnutého uznesenia. V zmysle poučenia o opravnom prostriedku „*Odvolanie možno odôvodniť len tým, že... b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.*“. Z uvedeného je zrejmé, že námietka sťažovateľa týkajúca sa procesného postupu okresného súdu, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, je prípustným odvolacím dôvodom. Sťažovateľ takto v prvom rade mohol podať odvolanie smerujúce proti špecifikovanému procesnému postupu okresného súdu (nedoručenie námietok povinného).

21. Druhou námietkou, ktorú sťažovateľ vymedzuje v ústavnej sťažnosti, je námietka, že okresný súd založil svoje uznesenie na arbitrárnych právnych záveroch. Poukazuje pritom na odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd neschválil rozvrh výťažku vzhľadom na postup súdneho exekútora, ktorý nezahrnul úrokové príslušenstvo do rozvrhovanej podstaty s tým, že okresný súd vytkol súdnemu exekútorovi, že sumu najvyššieho podania previedol z bežného (úročeného) účtu na osobitný (neúročený) účet.

22. Okresný súd svoju argumentáciu a svoj právny názor týkajúci sa postupu súdneho exekútora vymedzil v bodoch 11, 11.1, 11.2, 11.3 a tiež v bode 12 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Následne okresný súd v bode 16 odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol, že s ohľadom „*na skutočnosť, že súd vyhovel námietkam povinného proti*

rozvrhu výťažku, súd rozvrh výťažku neschválil z dôvodov uvedených v celom odseku 11./ odôvodnenia tohto rozhodnutia. Exekučný súd záverom uvádza, že súdny exekútor pri rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti nepostupoval v súlade s Exekučným poriadkom a dopustil sa pochybení takého charakteru, ktoré bránili súdu vykonaný rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti schváliť.“. Z uvedeného vyplýva, že postup súdneho exekútora – týkajúci sa aj prevodu sumy najvyššieho podania z bežného účtu na osobitný neúročený účet – bol dôvodom na neschválenie rozvrhu výťažku. O neschválení rozvrhu výťažku okresný súd rozhodol vo výroku II napadnutého uznesenia, proti ktorému bolo prípustné odvolanie.

23. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal odvolanie. Ústavný súd neskúmal konkrétny obsah odvolania sťažovateľa, ale z právnych záverov ústavného súdu je zrejmé, že námietky formulované v ústavnej sťažnosti mohol a mal vo svojom odvolaní uplatniť.

24. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) a podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu